

ΤΟ
ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙΑΝΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΕΛΛΑΔΑ

Τα Νέα μας

Τεύχος 1

Μαρία Μοντεσσόρι
(φωτ. αρχείου ΑΜΙ).

Περιεχόμενα

Editorial	5
Τι σημαίνει σπίτι;	6
Ποιός ήταν...	9
Μοντεσσόρι στον κόσμο	13
My Good Earth	15
Νέα από το ΑΜΙ	17
Νέα από το Ινστιτούτο	19
Sarah's Letter	24
Τα σχολεία μας	27
Μια ουτοπία γίνεται πραγματικότητα	32
Μοντεσσόρι, Τρίτη Ηλικία και Άνοια	37
Βιβλία... Βιβλία... Βιβλία...	40
Οι παιδαγωγοί μας γράφουν...	42
Ιδέες για το Σαββατοκύριακο	47
Thought of the day	49

Editorial

Αγαπητοί Alumni,

Μια κοινότητα ανθίζει χάρη στις ανθρώπινες σχέσεις και αλληλεπιδράσεις και χάρη στην αποτελεσματική επικοινωνία. Αποτελείται από ψυχολογικά συστατικά, από στοιχεία ηθικά και γεωγραφικά, που επιτρέπουν στοχευμένες δράσεις οι οποίες προωθούν τις σχέσεις και την αμοιβαία υποστήριξη.

Μια κοινότητα αποτελείται από άτομα που μοιράζονται μια κοινή ιστορία, που έχουν βιώσει παρόμοια γεγονότα και που οραματίζονται ένα κοινό μέλλον. Παρέχει έναν ασφαλή χώρο, προσφέροντας συναισθηματική ασφάλεια και υποστήριξη σε κάθε άτομο εξίσου. Έναν χώρο όπου ο καθένας νιώθει ότι είναι αποδεκτός, ότι τον ακούνε, τον κατανοούν, και τον εκτιμούν.

Χρειάζεται να υπάρχει μια ισχυρή σύνδεση μεταξύ όλων των μελών μιας κοινότητας - μια σύνδεση αισθητή, κοινή σε όλους, η οποία βασίζεται σε όμοιες αξίες, νόρμες, πόρους, ακόμη και γλώσσα. Αυτό είναι που δημιουργεί μια ομάδα συνοχής. Η δέσμευση που αισθάνεται το κάθε άτομο απέναντι στο άλλο, εκφράζεται με την επιθυμία του να συνεισφέρει και να συμμετέχει. Με αυτό τον τρόπο ικανοποιούνται οι ανάγκες όλων, με αποτέλεσμα τη συνεχή ανάπτυξη του ατόμου και της ομάδας.

Μια κοινότητα προσφέρει μια πολύ βαθιά αίσθηση του «ανήκειν», η οποία βασίζεται στην εμπιστοσύνη και τη φροντίδα του ενός για τον άλλον. Το κάθε μέλος της κοινότητας επενδύει στη ζωή και την ευημερία του άλλου - γιατί στο βαθύ μας ασυνείδητο, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η ευημερία του ενός απαιτεί την ευημερία όλων.

Μέσα σε αυτό το πνεύμα ξεκινάμε **Τα Νέα Μας**.

Ειρήνη Φαφαλιού
Διευθύντρια Σπουδών AMI
Το Μοντεσσοριανό Ινστιτούτο, ΕΛΛΑΔΑ

The teacher's first duty is to watch over the environment, and this takes precedence over all the rest. It's influence is indirect, but unless it be well done there will be no effective and permanent results of any kind, physical, intellectual or spiritual.

Maria Montessori
The Absorbent Mind , Ch.27

Τι σημαίνει σπίτι;

Οι απόφοιτοι του Διπλώματος AMI 3-6 εκπαιδεύονται για δύο χρόνια, ώστε να μπορούν να δημιουργήσουν ένα “Σπίτι των Παιδιών”. Το Δίπλωμά τους γράφει “Casa dei Bambini”, και οι εκπαιδευτές AMI αναφέρονται στην εκπαίδευση αυτής της ηλικίας μεταξύ τους με το συνθηματικό “Casa”.

Οι ηλικιωμένοι με άνοια, όταν αισθάνονται ανασφάλεια, λένε “Θέλω να πάω σπίτι...” Οι εκπαιδευόμενοι MDDA μαθαίνουν πώς μπορούν να προσφέρουν ασφάλεια στους γέροντες, όπου και αν βρίσκονται, διαμορφώντας το περιβάλλον τους.

Ως Μοντεσσοριανοί, μαθαίνουμε όλες τις πτυχές του προετοιμασμένου περιβάλλοντος - αλλά ένα “σπίτι αληθινό” είναι και ένα συναίσθημα... χωρίς αυτό, σπίτι δεν υπάρχει!

Το συναίσθημα αυτό εξερευνά σε ένα βίντεο η ομάδα στηριξης Εν Δυνάμει, με αφορμή ένα τραγούδι από την παράσταση Το άλλο σπίτι στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. Η ομάδα θέτει το ερώτημα: “τι σημαίνει σπίτι;” Τα μέλη της, οι συνεργάτες και οι φίλοι, δίνουν τις δικές τους απαντήσεις, «... με την ελπίδα ότι ... κάποτε όλοι μας, σαν κοινωνία, θα μπορέσουμε να φτιάξουμε ένα σπίτι, που θα μας χωράει όλους.»

Λόττη Αλεξάκου
Παιδαγωγός AMI 3-6

Jean-Marc Gaspard Itard

Ποιός ήταν... ο Jean-Marc Gaspard Itard;

Ήταν η χρονιά 1799 όταν 3 άνδρες, καθώς εξερευνούσαν ένα δάσος κοντά στην Αβερών, στη Νότια Γαλλία, συνάντησαν κάτι αναπάντεχο: ένα παιδί, μόνο του, που στη συμπεριφορά του έμοιαζε περισσότερο με ζώο του δάσους, παρά με άνθρωπο. Κατάφεραν να το πιάσουν μόνο όταν σταμάτησε να τρέχει, προσπαθώντας να σκαρφαλώσει σε ένα δέντρο. Ήταν περίπου 11 - 12 ετών, βρώμικο, γυμνό και γεμάτο ουλές. Το μετέφεραν στο κοντινό χωριό και το παρέδωσαν σε μια χήρα να το φροντίσει. Το παιδί ξέφυγε και πέρασε το χειμώνα στο δάσος. Το έπιασαν ξανά. Αυτή τη φορά το έβαλαν σε ορφανοτροφείο.

Ένας κρατικός λειτουργός σκέφτηκε ότι το παιδί παρουσίαζε μια μοναδική ευκαιρία: να μελετηθεί ο άνθρωπος στην "πρωτόγονη" μορφή του. Το μετέφεραν λοιπόν στο Παρίσι, όπου εξετάστηκε από τους πιο επιφανείς ιατρούς της εποχής. Η γνωμάτευσή τους ήταν ομόφωνη: το παιδί δεν ήταν "άγριο", αλλά έπασχε από σοβαρή νοητική υστέρηση. Ήταν μάλιστα, κατά τη γνώμη τους, ανεπίδεκτο εκπαίδευσης, κάτι που εξέφραζε την άποψη της εποχής εκείνης. (Σήμερα θα λέγαμε ότι ίσως αυτό το παιδί ήταν στο φάσμα του αυτισμού.)

Ένας άλλος γιατρός όμως, ο Jean-Marc Gaspard Itard, είχε αντίθετη άποψη. Ήταν ένας γιατρός που είχε εκπαιδευτεί στο πεδίο της μάχης κατά τη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης, όπου είχε δείξει ιδιαίτερη έφεση στην ιατρική τέχνη. Έγινε όμως γνωστός για τις επαναστατικές μεθόδους εκπαίδευσης που εφηύρε για τα κωφάλαλα παιδιά. Το 1800, όταν ήταν Διευθυντής του Εθνικού Ινστιτούτου για τους Κωφάλαλους, έφερε το "άγριο" αυτό παιδί κοντά του, δίνοντας του το όνομα Victor.

Ο Itard, ως γιατρός, θεώρησε ότι ο Victor αντιμετώπιζε πρόβλημα εκπαίδευσης, και όχι πρόβλημα υγείας. Συγκεκριμένα, ότι η αποστροφή του Victor για την κοινωνία και όλες τις εκφάνσεις της οφειλόταν στο γεγονός ότι είχε ζήσει μόνος του στο δάσος για 7 περίπου χρόνια, και ότι τα συμπτώματα νοητικής αναπηρίας οφείλονταν στην έλλειψη ανθρώπινης επαφής. Γιαυτό τον λόγο, ο Itard πίστευε ότι αυτά μπορούσαν να

ξεπεραστούν. Ανέλαβε τον Victor ως μαθητή του και δημιούργησε ένα Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης. Το εφάρμοσε ο ίδιος εντατικά για τα επόμενα 5 χρόνια. Αυτό το πρόγραμμα ήταν το πρώτο του είδους του και έθεσε τα θεμέλια για την σύγχρονη Ειδική Αγωγή. Έθεσε 5 βασικούς στόχους για τη δουλειά του με τον Victor:

- Να του δημιουργήσει ένα ενδιαφέρον για την κοινωνική ζωή
- Να βελτιώσει την αισθητηριακή αντίληψη του προς το περιβάλλον
- Να διευρύνει την εμπειρία του μέσα από παιχνίδια και επαφή με τον πολιτισμό
- Να του μάθει να μιλάει
- Να του μάθει να επικοινωνεί με σύμβολα (εικόνες και γραφή)

Ο Itard πίστευε, ότι η γνώση περνάει μέσα από τις αισθήσεις. Η όραση και η ακοή του Victor ήταν φυσιολογικές. Το ενδιαφέρον όμως ήταν ότι αντιδρούσε σε ένα σπάσιμο καρυδιού, αλλά όχι σε έναν πυροβολισμό! Έπρεπε λοιπόν να εκπαιδευτούν και να οξυνθούν οι αισθήσεις του, με ερεθίσματα που υπήρχαν στο νέο του περιβάλλον. Η εκπαίδευση των αισθήσεων έγινε το βασικό εργαλείο της μεθόδου του.

Γι αυτό τον λόγο, ο Itard έκανε πολλά πειράματα και δημιούργησε συγκεκριμένο υλικό για τον Victor. Π.χ. πειραματίστηκε με το ζεστό και κρύο, με μυρωδιές και γεύσεις, δημιούργησε ένα πρώιμο γεωμετρικό ερμάριο, έφτιαξε "κινητή αλφάβητο" με μεταλλικά γράμματα και χρησιμοποίησε καμπανάκια - υλικά που θα αναπτύξει αργότερα και η Maria Montessori.

Μετά από 5 χρόνια, ο Victor είχε βελτιωθεί: μπορούσε να διαβάσει, να μιλήσει λίγο, να δείξει τρυφερότητα και να ακολουθήσει απλές οδηγίες. Η προσαρμογή του όμως παρέμεινε ελλιπής. Ο Itard θεωρούσε πάντα ότι τα αποτελέσματα θα ήταν πολύ καλύτερα, αν ο Victor ήταν λίγο μικρότερος στην ηλικία.

Αν και η εκπαιδευτική προσέγγιση του Itard δεν στέφθηκε από απόλυτη επιτυχία, ήταν η αρχή της Ειδικής Αγωγής, της οποίας ο Itard θεωρείται θεμελιωτής. Ήταν ο πρώτος γιατρός που πίστευε ότι ένα άτομο μη τυπικής ανάπτυξης (είτε λόγω κληρονομικότητας, είτε λόγω κάποιας στέρησης στο περιβάλλον), μπορούσε να ωφεληθεί από ένα εμπλουτισμένο σε ερεθίσματα περιβάλλον.

Η επιρροή του Itard συνεχίστηκε μέσω της δουλειάς του μαθητή του, Eduard Seguin, και φτάνει στις μέρες μας μέσω της Maria Montessori, η οποία πάντα απέδιδε τιμή σε αυτόν τον Δάσκαλο.

Προτείνουμε ένα ενδιαφέρον άρθρο που αναφέρεται σε αυτά τα γεγονότα μέσα από την ματιά της σύγχρονης νευροεπιστήμης:

www.neuroetpsycho.com/en/victor-wild-child-brain-language/

AMI Montessori Diploma 12-18

The sought-after AMI Diploma for working with adolescents – offered for the first time at the Maria Montessori Institute U.K., with world-renowned expert 12-18 trainer Jenny Marie Höglund. With AMI training at the 12-18 years stage you could become a Montessori Teacher offering authentic Montessori for 12-18 year olds anywhere in the world, set up your own school or extend the age range of your school or use the approach with your own children.

Apply now

www.mariamontessori.org/courses/ami-montessori-diploma-12-18

ΗΜΡ Bronzefield Prison U.K., Μονάδα Μητέρας-Βρέφους
(*Born Inside* - μια πρωτοβουλία του Maria Montessori Institute U.K)

Μοντεσσόρι στον κόσμο

Μέσα στις φυλακές του Μεξικού

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στις φυλακές του Μεξικού, οι μητέρες που στερούνται την ελευθερία τους μπορούν να κρατήσουν τα παιδιά τους μέχρι την ηλικία των τριών ετών. Από κει και μετά την ευθύνη αναλαμβάνουν οι συγγενείς τους.

Οι φυλακές του Mazatlán και του Chihuahua είναι οι δύο πρώτες εμπειρίες όπου δημιουργήσαμε Montessori México (Εταιρεία συνδεδεμένη με το AMI), κοινότητες με επίκεντρο το παιδί, με εξαιρετικά αποτελέσματα. Ύστερα από δύο χρόνια, περισσότερα από είκοσι παιδιά απολαμβάνουν μια εκπαίδευση για τη ζωή και, σε συνεργασία με το Μοντεσσοριανό Κέντρο Εκπαίδευσης Stoppani (AMI), εννέα γυναίκες που στερούνται την ελευθερία τους είναι περήφανες που απέκτησαν το AMI Orientation Certificate 0-3, ώστε να μπορούν να υλοποιούν οι ίδιες προγράμματα.

Αν πιστεύουμε αυστηρά ότι η Μοντεσσόρι αφορά μόνο τα σχολεία, τότε δεν υπάρχει καμία δυνατότητα κοινωνικής μεταρρύθμισης. Η Μοντεσσόρι είναι φιλοσοφία ζωής, επομένως δεν μπορούμε να τη περιορίζουμε μόνο στην εφαρμογή σε σχολεία.

Όπως και στα σχολεία, όπου οι γονείς αποτελούν μέρος της σχολικής κοινότητας, έτσι και εδώ, μέσα στις φυλακές, η συμμετοχή των μητέρων είναι απαραίτητη για την επιτυχία του προγράμματος. Η συνεργασία μας με τις μητέρες βοηθά στην δική τους ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκουμε να υπάρχει συνέχεια στο πρόγραμμα, καθώς αυτή η αλλαγή στηρίζει την ανάπτυξη μιας νέας νοοτροπίας.

Παρατηρούμε ότι αποκτούν μια νέα οπτική για την εκπαίδευση και τη ζωή, μια οπτική που επηρεάζει και τις οικογένειές τους, καθώς και τις άλλες γυναίκες μέσα στη φυλακή. Γίνονται μάρτυρες ενός όμορφου νέου ταξιδιού. Τα παιδιά περιβάλλονται από ελευθερία για εξερεύνηση, σαφή και σταθερά όρια, και ένα περιβάλλον γεμάτο αγάπη και υποστήριξη. Αυτά τα παιδιά θέτουν μέσα τους θεμέλια για ανεξαρτησία, αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση, στοιχεία καθοριστικά για αυτή την ηλικία. Εργαζόμαστε για τη

θεμελίωση μιας κοινωνικής αλλαγής, γράφοντας μια νέα ιστορία επιτυχίας για τη στιγμή που θα έρθει η ώρα να φύγουν από τη φυλακή. Μια κοινότητα δημιουργήθηκε γύρω από το παιδί, μια αχτίδα ελπίδας για τις ευάλωτες κοινότητες.

Αυτό είναι μόνο η αρχή ενός νέου τρόπου υποστήριξης της ζωής σε δύσκολες συνθήκες.

Μαθαίνουμε αμέτρητα μαθήματα μπαίνοντας στις φυλακές. [...] Η περιπέτεια συνεχίζεται, καθώς ετοιμαζόμαστε να ανοίξουμε το πρόγραμμα στις φυλακές Culiacán και Ciudad Juárez, επιδιώκοντας να φτάσουμε σε ακόμη περισσότερα παιδιά που χρειάζονται ένα περιβάλλον αντάξιο των αναγκών τους.

Έντερ Κουέβας,
Εκπαιδευτής Διοικητικών Στελεχών AMI

Βασισμένο στο κείμενο:
www.montessori-ami.org/trainingvoices/montessori-inside-mexican-prisons

Μετάφραση/ Επιμέλεια κειμένου:
Μαρία Παπαδοπούλου
Παιδαγωγός AMI 0-3, 3-6

HMP Bronzefield Prison U.K.

My Good Earth

Every human being has his Good Earth; mine is the wonderful world of imagination. My imagination is many things to me: my security, my future, and my wealth. Without an imagination life would be desolate, but with one, life is rich and full of joy.

Imagination provides for me an escape and a sanctuary from the sometimes harsh realities of life. If I'm feeling friendless and my world has turned a dull blue-grey, I can escape at will to a dreamland, which is bright and shiny, red and gold, with untapped stores of blithe merriment. With no equipment, except my own mind, I can go anywhere – see, do, and experience anything I wish. When life gets me down, nothing can stop me from entering the world of imagination. I can always feel secure, knowing I have my separate world of imagination to fall back on.

In addition, imagination is my future. I'm only 16 but I already have hundreds, if not thousands, of alternate futures planned out for myself. I only have one true life to live, but in my dreams, I have been an actress, a singer, a millionaire, a lawyer, a teacher, a politician, an international traveler, or simply a wife and mother much loved by her family and never ever disobeyed! I am still young, and it is conceivable that one of these could come true. I don't know whether dreaming of them will have the same excitement and thrill when my life has been set on a definite course but, however my life turns out, I shall have had the satisfaction of living many different lives before I am settled down.

Finally, having a healthy and well developed imagination is wealth beyond human measure. It gives me many small gifts such as the ability to entertain myself with stories while I am lying in bed and cannot sleep, and not having too much trouble coming up with topics for stories and papers for English class. However, in my opinion, it has also given me some of the greatest gifts a person can have. It has bestowed upon me a love of literature, which will remain with me until I die, for I can easily put myself in the place of a character in one of my current favourite books or plays. An imagination makes it easier for me to see the ideas behind a story or a character. Most importantly, my imagination has given me the ability to appreciate the many wonderful things I have in my life. I can appreciate the beauty of nature and the love of my family, because I realise the emptiness of a life

without these gifts. Without an imagination, I would soon take all I have for granted.

Imagination is one of the greatest gifts God can bestow upon man. Mankind received an imagination along with his soul to differentiate him from other animals. I have been blessed with a particularly strong imagination: it is my Good Earth, and I would not trade it for any amount of worldly wealth.

**Molly McNamara, age 16,
Pupil of the Farm School Rydet, Sweden**

Marc Chagall: Φαντασία, Βασίλισσα του Κόσμου

Νέα από το AMI

Τον Οκτώβριο του 2025

ολοκληρώθηκε το Συνέδριο Εκπαιδευτών AMI στο Chennai στην Ινδία, όπου μαζευτήκαν περίπου 100 εκπαιδευτές από όλον τον κόσμο και από όλες τις βαθμίδες ανάπτυξης. Το κύριο θέμα συζήτησης ήταν η Παρατήρηση ως κύριο εργαλείο της δουλειάς μας, στο οποίο πρέπει να επικεντρωθούμε ώστε τα περιβάλλοντα που δημιουργούμε να ανταποκρίνονται καλύτερα στο παιδί.

Το Μάιο του 2026

το 30ο Διεθνές Μοντεσσोरιανό Συνέδριο θα λάβει χώρα στη Μέριντα στο Μεξικό, με κύριους ομιλητές τον Gabor Maté, την Angeline Lillard, την Adele Diamond και την Molly O' Shaughnessy. Όλοι στο Μεξικό για το Διεθνές Συνέδριο του AMI!

Γίνετε Μέλη του AMI εδώ

Το AMI θα παρουσιάσει μέσα στο 2025 ένα νέο ψηφιακό ιστότοπο, ο οποίος θα είναι αποκλειστικά για μέλη. Θα υπάρχει πρόσβαση στο AMI Journal και Bulletins, σε ομιλίες και βιντεοσκοπημένο υλικό, θα μπορείτε να βρείτε ψηφιακό υλικό για τη γλώσσα (και στα ελληνικά), και να έχετε πρόσβαση στα πολύτιμα αρχεία του AMI.

CHASING CHILDHOOD

**ALL WORK AND NO PLAY
IS NO WAY FOR KIDS TO GROW UP**

WAVE PRODUCTIONS PRESENTS "CHASING CHILDHOOD" AN EDEN WURMFELD FILMS PRODUCTION ASSOCIATE PRODUCER KIANA JACKSON CO-PRODUCER MARTINE PHELAN-ROBERTS
MUSIC BY DAVID CHERI EXECUTIVE PRODUCER MARGARET MUNZER LOEB WRITTEN BY PRODUCED BY JUSTIN SCHEIN PRODUCED BY LISA EISENPRESSER EDEN WURMFELD DIRECTED BY MARY ANN TOMAN
DIRECTED BY MARGARET MUNZER LOEB & EDEN WURMFELD chasingchildhoodoc.com

OFFICIAL
SELECTION

DOC
NYC

2020

Νέα από το Ινστιτούτο

Η φετινή μας ταινία

Η ακαδημαϊκή χρονιά ξεκίνησε δυναμικά με την προβολή του ντοκυμαντέρ “Κυνηγώντας την Παιδική Ηλικία” (Chasing Childhood). Ήταν μια ωραία ευκαιρία να μαζευτούμε όλοι (πάνω από 180 “Μοντεσσοριανοί”!), στην αρχή της χρονιάς, με το άνοιγμα των σχολείων. Όσοι δεν ήρθατε, χάσατε!

Ήταν τέτοια η επιτυχία της προβολής, που ήδη σχεδιάζουμε μια άλλη ταινία για το ξεκίνημα της επόμενης σχολικής χρονιάς... με την ελπίδα ότι θα μαζευτούμε ακόμη πιο πολλοί!

Η ταινία Chasing Childhood είναι μέρος μιας κίνησης γονέων ([Let Grow](#)), που μιλάει για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας στα παιδιά, τα οποία από φόβο περιορίζουμε περισσότερο από ποτέ. Το [Lifo](#) αναδημοσίευσε ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο που σχετίζεται άμεσα με αυτό το θέμα.

Αν έχετε να προτείνετε μία ταινία που πιστεύετε ότι θα ενδιέφερε όλη την μοντεσσοριανή μας κοινότητα, μην διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας, και εμείς θα αναλάβουμε την διαδικασία της οργάνωσης της προβολής.

Training of Trainers στην Αθήνα

Για πρώτη φορά, ήρθαν στην Αθήνα από όλον τον κόσμο, 18 εκπαιδευόμενοι εκπαιδευτές του AMI, μαζί με την εκπαιδεύτρια τους την Ann Velasco, για να μελετήσουν την Καθημερινή Ζωή. Ζήτησαν να επισκεφτούν το Μοντεσσοριανό Σπίτι Γλυφάδας, και με την ευκαιρία έκαναν μια βόλτα στο κέντρο της Αθήνας και επισκέφτηκαν το Καλλιμάρμαρο Στάδιο. Έφυγαν με τις καλύτερες εντυπώσεις.

Μια εκπαιδευόμενη από την Πορτογαλία, που φωτογράφησε το "Ινστιτούτο της Ελλάδας", το ανέβασε στο Instagram, και την επόμενη μέρα μας είπε ότι ήδη το είχαν δει πάνω από 2,500 άτομα! Θα μας ξαναέρθουν του χρόνου, να μελετήσουν το Αισθητηριακό Υλικό με την Ειρήνη Φαφαλιού ως εκπαιδεύτριά τους. Θα είναι μια ωραία ευκαιρία, να κανονίσουμε μια συνάντηση με όσους ενδιαφέρονται, ώστε να ανταλλάξουμε απόψεις και ιδέες μέσα σε μια ευρύτερη μοντεσσοριανή κοινότητα.

***Όποιοι ενδιαφέρεστε να γνωρίσετε
τους μελλοντικούς εκπαιδευτές AMI 3-6,
επικοινωνήστε με το Ινστιτούτο.***

Οι εκπαιδευόμενες από Τανζανία και Κένυα μας ρώτησαν αν είχαμε μοντεσσοριανό υλικό που δεν χρειαζόμαστε. Το Μοντεσσοριανό Σπίτι Γλυφάδας, το Montessori Way of Life, και τα Πρωτοβαδίσματα ανταποκρίθηκαν άμεσα, και έτσι συγκεντρώθηκε πολύ υλικό, το οποίο θα επισκευαστεί και θα αξιοποιηθεί, εξοπλίζοντας 3 εκπαιδευτικά κέντρα AMI καθώς και σχολεία στην Κένυα και στην Τανζανία. Η χαρά των εκπαιδευόμενων ήταν μεγάλη, και ευχαρίστησαν θερμά όλα τα σχολεία που ανταποκρίθηκαν τόσο γρήγορα και με τόσο θέρμη.

***Εάν έχετε υλικό που δεν χρησιμοποιείτε,
επικοινωνήστε μαζί μας, επειδή του χρόνου
θα είναι πάλι εδώ!***

Εκπαιδευτικά Προγράμματα

- Ολοκληρώθηκε το Εισαγωγικό Σεμινάριο για το παιδί 6-12 ετών με την Jenny Höglund. Το Σεμινάριο Πιστοποίησης Βοηθών θα διοργανωθεί τον Φεβρουάριο του 2026.
- Ολοκληρώθηκε το Εισαγωγικό Σεμινάριο για το παιδί 3-6 ετών με την Ειρήνη Φαφαλιού. Το Σεμινάριο Πιστοποίησης Βοηθών θα διοργανωθεί τον Μάρτιο του 2026.
- Ο 7ος Κύκλος Σπουδών για το παιδί 3-6 ετών με τη Μαρία Μακρή βαίνει προς την ολοκλήρωσή του με τις εξετάσεις που θα γίνουν το Μάιο του 2026.
- Ο 3ος Κύκλος Σπουδών για το παιδί 0-3 ξεκίνησε τον Νοέμβριο με μεγάλο ενθουσιασμό, με την Sharlyn Smith ως εκπαιδύτρια και με φοιτητές από Αυστρία, Κέρκυρα, Σίφνο, και Αττική. Η Sharlyn Smith ζήτησε να δει τις Βρεφικές Κοινότητες που έχουν ξεκινήσει στην Αθήνα για να γνωρίσει τους παιδαγωγούς και τα σχολεία. Επισκέφτηκε το Μοντεσσοριανό Σπίτι Γλυφάδας, το Montessori Community School και το Montessori Roots. Χαρήκαμε πάρα πολύ όταν μας είπε ότι εντυπωσιάστηκε από όσα και είδε και σχολίασε ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε πολύ καλό επίπεδο!

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Η Anne Kelly, από την Αυστραλία, έρχεται ξανά στην Αθήνα, για ένα ακόμη διήμερο Σεμινάριο MDDA, για την Άνοια, την Αναπηρία και την Τρίτη Ηλικία. Με την ευκαιρία, της ζητήθηκε να επαναλάβει το Σεμινάριο Π3 (Πρόληψη, Προγραμματισμός, Προστασία) που αφορά την διαχείριση των διακυμάνσεων συμπεριφοράς, κάτι που αφορά άμεσα όλους όσους εργάζονται σε σχολεία και έρχονται καθημερινά σε επαφή με παιδιά και τους γονείς τους. Μην το χάσετε!

Το τελευταίο Σαββατοκύριακο του Νοεμβρίου πέρασε, και το δεύτερο refresher course στο Ινστιτούτο μας ολοκληρώθηκε. Κλείσαμε το απόγευμα με συγκίνηση, βάζοντας νέους στόχους για την συνέχεια μέσα στις τάξεις μας, και έναν αέρα... πιο ανανεωμένο. Όπως δηλαδή κλείνει κάθε επίσκεψη στο Μοντεσσοριανο Ινστιτούτο. Αλλά ας τα πάρουμε από την αρχή.

Μετά το πολύ επιτυχημένο refresher course που έγινε στις αρχές αυτού του χρόνου από την Madlena Ulrich για τη μουσική στο Σπίτι των Παιδιών, η επιθυμία να ξανα-οργανωθεί ένα τέτοιο διήμερο επιμορφωτικό σεμινάριο, και μάλιστα να καθιερωθεί, ήταν εμφανής. Προσωπικά πιστεύω ότι αξίζει να αναφερθώ και στα δύο courses, αφού και το ένα και το άλλο άλλαξαν το τρόπο που βλέπουμε κάποια πράγματα στην τάξη και στο παιδί. Ο τίτλος «...πέρα από όσα γνωρίζουμε» δεν είναι clickbait.

Η Madlena Ulrich μας έβγαλε από την ζώνη ασφαλείας μας. Απομυθοποίησε την αντίληψη ότι η μουσική διδάσκεται μόνο από μουσικούς (σε αυτή την ηλικία και σε αυτό το επίπεδο τουλάχιστον) και ότι μπορεί ο καθένας αν θέλει να προσπαθήσει. Με το περιεχόμενο της παρουσιάσής της και τον τρόπο που μας μετέδωσε τις γνώσεις της, εξοικειωθήκαμε εμείς οι ίδιοι με την μουσική - βήμα σημαντικό για να προχωρήσουμε ένα επίπεδο παραπάνω τη μουσική εκπαίδευση στα παιδιά μας. Άλλωστε αν δεν νιώσουμε εμείς άνετα, πώς τα παιδιά θα καταφέρουν να αισθανθούν αυτό το υλικό δικό τους;;

Φέτος το refresher course της Louise Livingston ήταν πιο θεωρητικό. «Το αισθητηριακό υλικό χτίζει τη νοημοσύνη του παιδιού». Τη φράση αυτή τη ξέραμε ήδη, αλλά τώρα την κατανοήσαμε σε βάθος. Σε τόσο βάθος, ώστε φτάσαμε να αναλύουμε τον εγκέφαλο του παιδιού. Ασχοληθήκαμε με την νευροεπιστημη της εκπαίδευσης και συνειδητοποιήσαμε ότι παρόλο που είναι ένας πρόσφατος σχετικά κλάδος της επιστήμης, η Montessori τον είχε ήδη εξερευνήσει και αποτυπώσει μέσα στο υλικό της. Αναλύσαμε τις διαφορετικές μνήμες και πώς εφαρμόζονται στην πράξη, μέσα από τις δραστηριότητες του αισθητηριακού και άλλα πολλά που δεν χωράνε σε αυτό το κείμενο.

Φύγαμε με έντονα συναισθήματα και θετικές εμπειρίες. Αλλά κυρίως αποχαιρετηθήκαμε καθώς φεύγαμε από το Ινστιτούτο ασκώντας μια αυτοκριτική, που θεωρώ ότι είναι και ο δρόμος προς την προσωπική μας εξέλιξη!

Δήμητρα Τσαπέλα
Παιδαγωγός AMI 3-6

Οι φοιτήτριες του 3ου Κύκλου Σπουδών AMI 0-3, με την εκπαιδεύτρια τους Sharlyn Smith

***Η Sharlyn θα ξανέλθει στην Ελλάδα
το Φεβρουάριο του 2026, και είναι διαθέσιμη
να προσφέρει υπηρεσίες συμβουλευτικής
σε Βρεφικές Κοινότητες. Όποιο σχολείο
ενδιαφέρεται, μπορεί να επικοινωνήσει
με το Ινστιτούτο.***

Sarah's Letter

Why do I want to attend the AMI Assistants to Infancy (0–3) Diploma Course?

When I was 12 years old, my father asked me a simple question:
What do you want to be when you grow up?

*Without hesitation,
I replied:
A children's teacher.*

It was a clear answer, coming from a clear place inside me. But as life unfolded, I did not follow that voice. As my father's daughter, I walked the path laid out for me and studied civil engineering. I built structures on paper and in my mind, but something inside me remained quietly untouched—a soft, persistent longing to be closer to the world of children.

For years, I resisted returning to that original calling—not because the desire had faded, but because I carried a deep resentment toward the educational system I had grown up in. I was taught how to solve equations and memorize facts, but no one ever asked me how I felt. My emotional world was left unexplored. There was no room for my creativity, no encouragement to speak my truth or question the structure around me. I was not taught how to trust my voice, how to say no, or how to stand by my own choices. Slowly, I lost touch with my inner compass, and for a long time, I handed over my decisions to others.

But something within me refused to stay silent. As the years passed, I began the slow, courageous work of unlearning. I re-educated myself—not in institutions, but in the quiet moments of reflection, in books, in art, in vulnerability, and in choosing to listen to the parts of me that had long been silenced. I discovered the depth of my emotional world, and I began to see it not as a weakness, but as a source of wisdom. I gave myself permission to be unique, to be fully human, to do the things I was told I could not do.

This personal journey has led me back to where I began—with a heart full of intention, and a desire not just to teach, but to truly support the unfolding of life from the very beginning. I want to be part of an education that doesn't separate intellect from emotion, structure from softness, or discipline from empathy. I want to help create a world in which children grow up feeling seen, safe, and empowered to be wholly themselves.

Montessori education, and especially the Assistants to Infancy training, speaks directly to this vision. It is not a method of instruction—it is a way of seeing the child, of honouring their natural development, and of preparing an environment that meets their deepest needs, from birth onward. It is, in many ways, the education I wish I had received.

I am drawn to the depth and integrity of AMI's approach, to the way it respects the intelligence of the infant, the sacredness of early life, and the profound responsibility of the adult in shaping the child's first experiences of the world. I see this training as a way to merge my inner journey with meaningful work in the outer world—to stand beside children as they begin their lives, and to offer them what I once needed: space, respect, love, and the freedom to be fully themselves.

This is why I wish to begin my path as a teacher here. It is not a return—it is a beginning. A conscious step toward something I have always known deep down: that working with children is not just a profession, but a calling.

Sarah Berjaoui

AMI 0-3 Diploma Student

Τα σχολεία μας

Μοντεσσοριανό Σπίτι Γλυφάδας (Μικροί Γεωργοί στην Πόλη - η ελιά)

Σήμερα στο σχολείο μας είχαμε μια ξεχωριστή εμπειρία, καθώς μας επισκέφτηκαν δύο άνθρωποι, από την ομάδα «Μικροί Γεωργοί στην Πόλη».

Μοιράστηκαν με τα παιδιά τη γνώση και την αγάπη τους για τη συγκομιδή της ελιάς και την παραγωγή του λαδιού. Μας έδειξαν πώς στρώνουν μεγάλα πανιά κάτω από τις ελιές και με απαλές κινήσεις χτενίζουν τα κλαδιά, ώστε οι καρποί να πέσουν πάνω τους. Εξήγησαν ότι οι ελιές στη συνέχεια συγκεντρώνονται με προσοχή και φροντίδα και μεταφέρονται στο ελαιοτριβείο, όπου καθαρίζονται, πλένονται και αλέθονται μέχρι να δημιουργηθεί ένας παχύς πολτός. Από εκεί, μέσα σε ειδικά μηχανήματα, ο πολτός «στύβεται» για να χωριστεί το πολύτιμο λάδι από τα υπόλοιπα στοιχεία του καρπού.

Τα παιδιά τους υποδέχτηκαν με ενθουσιασμό και παρακολούθησαν με μεγάλη προσοχή. Ήταν μια ευκαιρία να έρθουν πιο κοντά στη φύση και να συνειδητοποιήσουν πόσος κόπος, φροντίδα και παράδοση κρύβονται μέσα σε κάθε σταγόνα ελαιόλαδου που φτάνει στο τραπέζι μας.

Άννα Ακαρέπη

Εκπαιδευόμενη Παιδαγωγός AMI 3-6

Ο Κόσμος του Μικρού Παιδιού, Χανιά, Κρήτη

(Ένα σχολείο σε μετάβαση)

Ένα παραδοσιακό σχολείο στο κέντρο των Χανίων με αγάπη για τα παιδιά και πίστη στις δυνατότητές τους συναντά την μοντεσσοριανή φιλοσοφία και αποφασίζει να κάνει την αλλαγή. Όραμά μας να προσφέρουμε την μοντεσσοριανή εκπαίδευση στην πόλη μας, στο νησί μας. Να προσφέρουμε μία εκπαίδευση που σέβεται τα παιδιά και ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους.

Η διαμόρφωση του χώρου ξεκινάει. Ξεχωριστές αίθουσες που συνδέονται μεταξύ τους μετατρέπονται σε έναν φιλόξενο χώρο για τα παιδιά, ένα ζεστό περιβάλλον που μοιάζει με σπίτι, γιατί παλιά ήταν ένα νεοκλασσικό σπίτι, που γίνεται το Σπίτι των Παιδιών.

Η μετάβαση είναι σταδιακή, αλλά η φετινή σχολική χρονιά είναι καθοριστική. Πρώτη φορά ενώνουμε τα παιδιά όλων των ηλικιών και δημιουργούμε ένα μοντεσσοριανό περιβάλλον για παιδιά ηλικίας 3-6 ετών. Το σχολείο μας μεγαλώνει και στον παιδικό σταθμό προστίθεται πλέον και το νηπιαγωγείο.

Ανδρομάχη Δώσσα - Κανδηράκη
Εκπαιδευόμενη Παιδαγωγός AMI 3-6

Montessori Learning Home, Κηφισιά, Αττική

Ενα όμορφο μοίρασμα από το σχολείο μας έχει να κάνει με την τελευταία διάλεξη που σκεφτήκαμε και οργανώσαμε. Συνήθως, οι διαλέξεις αυτές, προορίζονται για τους γονείς του σχολείου μας. Αυτή τη φορά, προσκαλέσαμε γιαγιάδες, παππούδες και φροντιστές! Η συμμετοχή ήταν πολύ μεγάλη, η χαρά και το μοίρασμα, ακόμα μεγαλύτερα. Υπήρχε διάχυτη συγκίνηση, ερωτήσεις, συζήτηση, παραδοχή αλλά και αντίσταση! Ήρθε η παλαιότερη γενιά να μιλήσει και να ακουστεί!

Τις διαλέξεις τις εστιάζουμε στη συζήτηση, παρόλα αυτά έχουμε και μια παρουσίαση να μας καθοδηγεί. Παραθέτω τον σύνδεσμο της παρουσίασης, για να μπορούν κι άλλοι συνάδελφοι να πάρουν μια ιδέα.

www.mylearninghome.gr/el/polytimoi-voithoi-giagiades-pappoudes-kai-ebistoi-frontistes/

Ευχόμαστε έμπνευση και δημιουργικότητα σε όλα τα σχολεία.

Άντα Παλαντζιάν
Διευθύντρια
Παιδαγωγός AMI 0-3

Σήμερα γιορτάσαμε την Ημέρα των ζώων στη τάξη μας! Ήταν μια πολύ όμορφη μέρα και γεμάτη από ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τα ζώα. Είχαμε την ευκαιρία να μάθουμε περισσότερα για τα κατοικίδια μας αλλά και για τη φροντίδα τους.

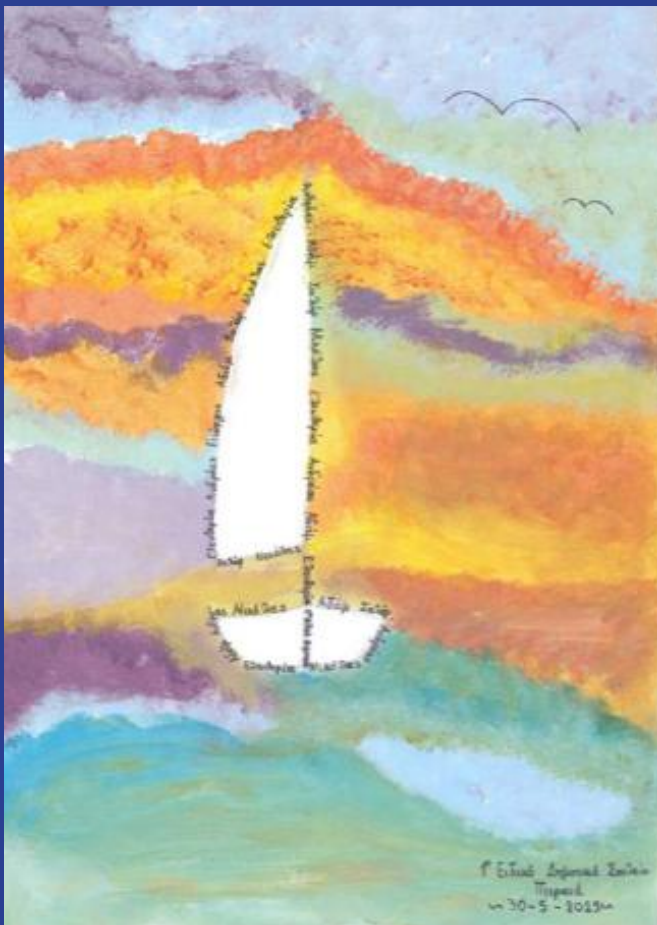
Συνέβη και κάτι εντελώς αναπάντεχο στη βεράντα της τάξης μας. Την ώρα που ένας μαθητής έκανε το φύτεμα του σπόρου εμφανίστηκε ένας πανέμορφος, πολύχρωμος παπαγάλος. Τα παιδιά μαζεύτηκαν γύρω του ενθουσιασμένα και εκείνος δεν έφευγε. Ήπие νερό, έφαγε σταφύλια και έδειχνε να νιώθει άνετα κοντά μας. Είχε στο ποδαράκι του ένα μικρό βραχιολάκι, σημάδι ότι από κάπου είχε ξεφύγει. Με προσοχή τον πιάσαμε και τον βάλαμε στο κατάλληλο κλουβί, ενώ αναζητήσαμε για καιρό τον ιδιοκτήτη του χωρίς επιτυχία. Έτσι ο παπαγάλος μας... έμεινε! Μάθαμε τι τρώει, πως τον φροντίζουμε και πλέον είναι μέλος του σχολείου μας!

Λίγες μέρες μετά, είχαμε τη χαρά να φιλοξενήσουμε δυο μικρά κουταβάκια. Τα παιδιά έμαθαν πως να πλησιάζουν με ασφάλεια ένα ζώο, να το φροντίζουν και να του δείχνουν αγάπη. Τα κουταβάκια έφεραν στη τάξη μας ζεστασιά, χαμόγελα και πολλές αγκαλιές, ενώ μας έδωσαν την ευκαιρία να μιλήσουμε για υπευθυνότητα και τη σημασία της υιοθεσίας. Τελικά και τα δυο βρήκαν οικογένειες μέσα στο σχολείο μας!

Παναγιώτα Βούδρη
Εκπαιδευόμενη Παιδαγωγός AMI 3-6

Μια ουτοπία γίνεται πραγματικότητα...

Έργο από τους μαθητές του 1ου Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Πειραιά
που χάρισαν στον Πανελλήνιο Όμιλο Ιστιοπλοΐας Ανοιχτής Θαλάσσης κατά την επίσκεψή τους σε αυτόν.

Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Αυτιστικών, Πειραιά

Ήταν μια Αυγουστιάτικη μέρα με μπουνάτσα και ταξίδευα με ένα ιστιοφόρο, όταν χτύπησε το τηλέφωνο και ειδοποιήθηκα πως σε λίγες μέρες θα αναλάμβανα υπηρεσία σε ένα ειδικό δημοτικό σχολείο του Πειραιά.

Στην αρχή τα συναισθήματα ήταν ανάμεικτα., όμως με βεβαιότητα αυτό που κυριάρχησε ήταν η αγωνία. Αγωνία, εάν μπορούσα να ανταποκριθώ στις ανάγκες αυτών των παιδιών.

Πήγα στην πλώρη, εκεί που αγναντεύοντας το απέραντο γαλάζιο της θάλασσας και ακούγοντας το απαλό αεράκι να την αγκαλιάζει, ο νους γαλήνεψε και η σκέψη καθάρισε.

Τότε, θυμήθηκα την κυρία Ειρήνη Φαφαλιού. Σαν να την είχα μπροστά μου άκουγα τα λόγια της πως ξεκίνησε η Μοντεσσόρι δουλεύοντας με παιδιά με αναπηρίες. Μετά , θυμήθηκα την Τσάτσα Βιντάλες να μου λέει «σκέψου εναλλακτικές ιδέες να εξυπηρετήσεις τον παιδαγωγικό σκοπό, εάν δεν έχεις χρήματα να αγοράσεις τα υλικά αυτούσια» Εκείνη τη στιγμή μία ιδέα γεννήθηκε! Όλα τα εφόδια που έλαβα από τη μοντεσσोरιανή εκπαίδευση (0-3, 3-6, 6-12), υλικά και άυλα ,να τα αξιοποιήσω στο ειδικό σχολείο.

Έτσι, άρχισα να παρατηρώ, να προσφέρω υλικά που ταιριάζουν και σιγά σιγά να διαμορφώνω ένα περιβάλλον όσο πιο κοντά στη μοντεσσोरιανή παιδαγωγική, ένα περιβάλλον όσο πιο κοντά στις ανάγκες των μικρών αυτών ανθρώπων! Τα αποτελέσματα προς όλες τις κατευθύνσεις ήταν ακόμα και

για εμένα μία τεράστια έκπληξη... Η ψυχή μου γέμισε τόσο που αποφάσισα να παραμείνω στην ειδική αγωγή συνεχίζοντας με τον ίδιο τρόπο.

Φέτος, το μονοπάτι της ζωής με οδήγησε σε ειδικό σχολείο για παιδιά με αυτισμό. Ξεκίνησα με μία άδεια αίθουσα. Ήταν ωραία που ήταν άδεια, γιατί ξεκίνησε η διαμόρφωση απ' το μηδέν, όπως τότε στην πλώρη.

Εκεί γεννιούνται οι ιδέες και στη ζωή όλα από μία ιδέα ξεκινάνε!

Η Μοντεσσोरιανή Κοινότητα, για εμένα, εδώ και δέκα χρόνια, είναι μία οικογένεια. Μία οικογένεια που άκουσε αυτή την προσπάθεια να δημιουργηθεί ένα μοντεσσोरιανό περιβάλλον σε δημόσιο ειδικό σχολείο και αποφάσισε να τη στηρίξει. Μία πρωτοβουλία που βαθιά με συγκινεί...

Πράγματι, λοιπόν, στη ζωή όλα από μία ιδέα ξεκινάνε! Από μία ιδέα που μοιράζεσαι, σαν ένα όραμα που αγγίζει την ουτοπία. Μα ,ευτυχώς, υπάρχουν άνθρωποι που έχουν μέσα στην ψυχή τους τα λόγια του Καζαντζάκη «Φτάσε όπου δεν μπορείς», αγκαλιάζουν την ιδέα και η ουτοπία καθίσταται πραγματικότητα...

Δήμητρα Σακελλαρίου

Δασκάλα Δημοτικής Εκπαίδευσης,
με ειδικότητα στη Ειδική Αγωγή
Παιδαγωγός AMI 0-3

Αριθμοί με Κάστανα!

Νεφέλη Παπαγεωργίου,
Παιδαγωγός ΑΜΙ 3-6, Τρίκαλα

Μοντεσσόρι Τρίτη Ηλικία και Άνοια

Τι ακριβώς είναι μια Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων Μοντεσσόρι;

Αν διαμένει κάποιος σε Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΜΦΗ), η φιλοσοφία Μοντεσσόρι τον ενθαρρύνει να είναι όσο το δυνατόν πιο ανεξάρτητος, κατέχει σημαντική θέση μέσα στην κοινότητά του, να διαθέτει αυτοεκτίμηση και να κάνει πραγματικές επιλογές για τον εαυτό του.

Η προσέγγιση Μοντεσσόρι δημιουργεί περιβάλλοντα όπου μπορείς να κάνεις πράγματα για τον εαυτό σου, και να συμβάλλεις στο σπίτι ή την κοινότητά σου. Δίνει στους ενοίκους των ΜΦΗ σημαντικούς ρόλους, ρουτίνες και δραστηριότητες που βοηθούν στην καλλιέργεια της αυτονομίας. Αυτό είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για ανθρώπους που πάσχουν από άνοια, ηλικιωμένους, και άτομα με αναπηρίες.

//

**Joy, feeling one's own value,
being appreciated and loved, feeling useful
and capable of production are all factors
of enormous value for the human soul.**

Maria Montessori

//

Πώς βοηθά η μέθοδος Μοντεσσόρι τους ανθρώπους με άνοια;

Η ειδική νοσηλεύτρια Anne Kelly, σύμβουλος Μοντεσσόρι και άνοιας/αναπηρίας, η οποία έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στη διαχείριση της άνοιας, και εργάζεται στον τομέα της φροντίδας ατόμων με άνοια εδώ και 45 χρόνια μας λέει:!

“Οι περισσότεροι άνθρωποι συνδέουν το έργο της Δρ Μοντεσσόρι με ένα εκπαιδευτικό σύστημα για την παιδική ηλικία. Όταν συζητάμε για τις μεθόδους της Μοντεσσόρι για τη γήρανση, την αναπηρία και την άνοια, μιλάμε για την ηθική και τη φιλοσοφία της που μεταφέρεται στη φροντίδα των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία. Είτε είμαστε 4 είτε 104... όλοι χρειαζόμαστε έναν λόγο για να σηκωθούμε από το κρεβάτι.”

Όσον αφορά τις μεθόδους Μοντεσσόρι στις ΜΦΗ, τα άτομα με άνοια πρέπει να έχουν την δυνατότητα να μάθουν να κάνουν πράγματα μόνα τους. Η μέθοδος Μοντεσσόρι δεν θέλει οι ενήλικες να αντιμετωπίζονται σαν βρέφη. Η Anne Kelly λέει: «Τα άτομα με άνοια δεν είναι «καλά αγόρια και κορίτσια». Είναι ενήλικες. Έχουμε εργαστεί πολύ σκληρά... για να αντιμετωπίζονται οι ηλικιωμένοι ως ενήλικες και όχι ως παιδιά. Η άνοια και οι αναπηρίες μπορούν να κάνουν τους ανθρώπους να νιώθουν άχρηστοι και δυστυχημένοι, και οι καθημερινές ρουτίνες σε μια ΜΦΗ μπορούν πολύ εύκολα να τους στερήσουν την ανεξαρτησία και την αξιοπρέπεία τους.

Η μέθοδος Μοντεσσόρι μπορεί να βελτιώσει δραματικά την ευημερία τους και να τους επιτρέψει να κάνουν πράγματα για τον εαυτό τους, αντί να τα κάνουν άλλοι για αυτούς. Ενδυναμώνει όχι μόνο τους ασθενείς, αλλά και τους φροντιστές και τις οικογένειές τους».

Μέθοδος Μοντεσσόρι: **«Ενθάρρυνση και επανάληψη»**

Η μέθοδος φροντίδας ηλικιωμένων Μοντεσσόρι επικεντρώνεται στην ενθάρρυνση και την επανάληψη, για ενίσχυση της μνήμης και της αναγνώρισης.

Οι ΜΦΗ Μοντεσσόρι δημιουργούν δραστηριότητες που ενισχύουν την ανεξαρτησία, την αυτοεκτίμηση, την ελευθερία επιλογής, και κάνουν τους ενοίκους να αισθάνονται μέρος της κοινότητάς τους.

Πώς βοηθά η μέθοδος Μοντεσσόρι τους ενοίκους των ΜΦΗ;

Απλές δραστηριότητες, ένας προς έναν, μπορούν να επαναλαμβάνονται μερικές φορές την ημέρα/εβδομάδα και μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικές από τις ομαδικές δραστηριότητες. Οι δραστηριότητες πρέπει να ταιριάζουν στα προσωπικά ενδιαφέροντα, τις γνώσεις και την εμπειρία του κάθε ενοίκου. Με την δραστηριοποίηση τους σε εργασίες που έχουν νόημα για αυτούς, οι ένοικοι μπορούν να αποκτήσουν ένα αίσθημα αξίας και σκοπού.

«Όσο περισσότερο κάνεις κάτι, τόσο καλύτερα το κάνεις»

Η αλλαγή της πρακτικής και της κουλτούρας της φροντίδας των ηλικιωμένων είναι δύσκολη.

Αλλά οφείλουμε να προσπαθήσουμε. Το αποτέλεσμα της εφαρμογής της μεθόδου Μοντεσσόρι ΜΦΗ είναι φαίνεται στους ηλικιωμένους, των οποίων η ζωή αλλάζει. Αυτοί είναι οι μεγαλύτεροι νικητές.

Η Anne Kelly έρχεται στην Αθήνα στις 13 Φεβρουαρίου για σεμινάρια και διαλέξεις. Για πληροφορίες επικοινωνήστε με Το Μοντεσσοριανό Ινστιτούτο.

Βιβλία... Βιβλία... Βιβλία...

Interpreting Montessori, A Selection of Writings by Mario M. Montessori

Montessori-Pierson
Publishing Company, 2025

“Interpreting Montessori” is the most recent addition to the impressive Montessori series of Montessori-Pierson Publishing Company. Mario Montessori’s writings offer a highly personal and knowledgeable journey through the unique dynamics of Montessori’s ideas on human development.

His insights remind us to stay true to the timeless principles in Maria Montessori’s work, showing just how relevant they still are today. Just as strongly, Mario reminds us of the enduring call to learn and serve—not only for the child who steps into our learning environments, but also for the world the child will one day help create.

Enjoy this book of articles and lectures, including the seminal title “The Human Tendencies”. Ginni Sackett has provided a special introduction, which knits together beautifully the diversity of themes found in this title.

Η Γενιά του Άγχους - Πώς η απορρύθμιση της παιδικής ηλικίας συνδέεται με την επιδημία ψυχικών νόσων

από τον Jonathan Haidt,
εκδ. Παπασωτηρίου, 2025

Διαβάσαμε αυτό το βιβλίο και σας το συνιστούμε ανεπιφύλακτα. Εδώ θα βρείτε υλικό που θα είναι χρήσιμο στην επικοινωνία σας με γονείς, ιδιαίτερα πάνω στο θέμα των κοινωνικών μέσων δικτύωσης και της καταστροφικής τους επίδρασης σε μια ολόκληρη γενιά.

Μοντεσσόρι, οι 4 εποχές: 70 Δραστηριότητες

Brigitte Ekert,
εκδ. Πεδίο

Μια καλαίσθητη έκδοση, που σίγουρα θα έχει ενδιαφέρον για τους γονείς στα σχολεία σας.

Οι παιδαγωγοί μας γράφουν

Τολμάμε να εμπιστευτούμε; (ένα απόσπασμα)

Η Μοντεσσόρι πίστευε ότι όταν τα παιδιά διαθέτουν τα κατάλληλα εργαλεία - ένα προετοιμασμένο περιβάλλον και υποστηρικτική καθοδήγηση - γίνονται τα ίδια οδηγοί της μάθησής τους. Αυτή η εμπιστοσύνη στην έμφυτη ικανότητα του παιδιού να μαθαίνει, να αναπτύσσεται και να καθοδηγεί τη δική του πορεία, είναι βαθιά όσο και επαναστατική!

Καθημερινά βλέπουμε τη μεταμορφωτική δύναμη αυτής της εμπιστοσύνης. [...] Ως μοντεσσοριανοί παιδαγωγοί, ο ρόλος μας είναι να εμπιστευόμαστε, να παρατηρούμε και να καθοδηγούμε. Προτοιμάζουμε το περιβάλλον με σχολαστικότητα, ώστε να καλύπτει τις αναπτυξιακές ανάγκες του κάθε παιδιού. Παρεμβαίνουμε μόνο όταν είναι απαραίτητο, προσφέροντας υποστήριξη, ενθάρρυνση και ήπια καθοδήγηση. Μέσω της εμπιστοσύνης, δείχνουμε στα παιδιά ότι πιστεύουμε στις δυνατότητές τους. Αυτή είναι μια πίστη που εσωτερικεύουν και κουβαλούν μαζί τους παντοτινά.

- Εμπιστευόμενοι τα παιδιά να κάνουν ανεξάρτητες επιλογές, τα ενδυναμώνουμε για να αναλάβουν την ευθύνη της μάθησής τους.
- Εμπιστοσύνη στα παιδιά σημαίνει να τους επιτρέπουμε να κάνουν λάθη και να μαθαίνουν μέσα από αυτά. Αυτή η προσέγγιση καλλιεργεί την ανθεκτικότητα.

- Όταν τα παιδιά αποκτούν εμπιστοσύνη στον εαυτό τους και μπορούν να καθοδηγήσουν τη δική τους πορεία, αναπτύσσεται το εσωτερικό τους κίνητρο. Μαθαίνουν, όχι για ανταμοιβή ή την έγκριση του ενήλικα, αλλά επειδή είναι πραγματικά περίεργα να ανακαλύψουν.

Σε ένα μοντεσσοριανό σχολείο, η εμπιστοσύνη δεν είναι μονόδρομος. Είναι αμοιβαία. Οι δάσκαλοι εμπιστεύονται τα παιδιά να αναλάβουν τη μάθησή τους, και τα παιδιά εμπιστεύονται τους δασκάλους να τους παρέχουν ένα ασφαλές, φροντισμένο και πλούσιο περιβάλλον. Οι γονείς εμπιστεύονται το σχολείο να συνοδεύσει με σεβασμό και αγάπη την αναπτυξιακή πορεία του παιδιού τους, ενώ ταυτόχρονα, οι παιδαγωγοί εμπιστεύονται τους γονείς ως συνοδοιπόρους στην ανάπτυξη του παιδιού τους. Έτσι, τα παιδιά μαθαίνουν πως η εμπιστοσύνη είναι κάτι που πλέκεται ανάμεσα στους ανθρώπους, όταν ο ένας ακούει, κατανοεί και στηρίζει τον άλλον. Αυτές οι σχέσεις εμπιστοσύνης δημιουργούν ένα ισχυρό αίσθημα ανήκειν και δυνατές σχολικές κοινότητες.

Μαρία Παπαδοπούλου,
Παιδαγωγός AMI 0-3, 3-6

Ασφάλεια, Όρια και Ρύθμιση (ένα απόσπασμα)

Τα παιδιά δεν χρειάζονται ευκολία· χρειάζονται ασφάλεια.

Ασφάλεια δεν σημαίνει να τους αφαιρούμε κάθε δυσκολία, αλλά να είμαστε παρόντες όταν τη συναντούν.

Η παρουσία, η συνέπεια και η σταθερότητα είναι το περιβάλλον μέσα στο οποίο ο εγκέφαλος του παιδιού μπορεί να αναπτυχθεί με εμπιστοσύνη.

Ο γονιός και ο παιδαγωγός λειτουργούν όπως η φωλιά: μια βάση γερή, προβλέψιμη, που επιτρέπει στο παιδί να κινηθεί, να δοκιμάσει, να αποτύχει, να ξαναπροσπαθήσει.

Όταν το παιδί ξέρει ότι υπάρχει κάποιος που το βλέπει, το ακούει, το αντέχει, τότε μπορεί να εξερευνήσει.

Η ασφάλεια αυτή δεν είναι περιορισμός· είναι το θεμέλιο της ελευθερίας.

Χωρίς αυτήν, κάθε προσπάθεια ανεξαρτησίας μοιάζει απειλή.

Με αυτήν, κάθε πρόκληση γίνεται ευκαιρία μάθησης.

Νάντια Κούλλα,
Παιδαγωγός AMI 3-6

13.-15. March 2026
Brno, Czech republic

REDISCOVERING MONTESSORI:

With:

Jenny Hoglund, Baiba Grazzini and Patricia Wallner

**From birth to adolescence,
nurture human potential with
three Montessori legends:**

Baiba Krumins Grazzini,
Jenny-Marie Höglund
& Patricia Wallner.

One stage. One vision.
One unforgettable experience.

If you want to secure
your spot, use [this form](#)

The Young Schoolmistress
Jean-Siméon Chardin

Ιδέες για το Σαββατοκύριακο

Εκθέσεις

Μουσείο Θεοχαράκη
Όπου Ζούνη

Μουσείο Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή
Από τον Monet στον Warhol

Σινεμά

Marty Supreme
Timothée Chalamet, Gwyneth Paltrow

Wolfs
George Clooney, Brad Pitt

Θέατρο

Αφηγήτρια Ταινιών
Θέατρο του Νέου Κόσμου

Αγώνες και Μεταμορφώσεις μιας Γυναίκας
Θέατρο Τζένη Καρέζη

Εσείς τι προτείνετε;

Thought of the day

//

**Teaching is
a creative profession,
not a delivery system.
Great teachers mentor,
stimulate, provoke,
engage.**

//

Sir Ken Robinson:

"Teaching is a Work of Heart"

το
μόντεσσοριανό
ινστιτούτο

ΕΛΛΑΔΑ

τα
Νέα
μας

Το Μοντεσσοριανό Ινστιτούτο

Σεβαστουπόλεως 113, Αμπελόκηποι, Αθήνα 11526 • info@montessorigreece.gr • +30-210-9232253